

Mars 2025

Återhämtning?

Den samlade bilden är att den regionala konjunkturen är svagare än normalt, men det saknas inte ljusglimtar. Konfidensindikatorn signalerar exempelvis att den regionala konjunkturen i näringslivet är starkare än normalt och BNP-statistiken för fjärde kvartalet visade på god fart i den svenska ekonomin under avslutningen av 2024. Om den utvecklingen håller i sig kan arbetsmarknaden förhoppningsvis börja återhämta sig under året. För på den regionala arbetsmarknaden är det hittills sparsamt med positiva återhämtningssignaler. Antalet sysselsatta lämnas oförändrad på ett års sikt och arbetslösheten ligger på en fortsatt hög nivå. Därtill är antalet personer varslade om uppsägning förhöjt samtidigt som antalet konkurser ligger på en historiskt mycket hög nivå.

Turbulensen i omvärlden kopplat till såväl geopolitiska spänningar som hot om tullar, den oväntat höga inflationen i januari och att arbetslösheten biter sig fast på höga nivåer trots en kraftigt sänkt räntenivå gör att det är svårt att förutspå framtiden. Nyckeln till en återhämtning eller kraften i densamma förväntas vila på den privata konsumtionens utveckling.

Sammanfattning

- ❖ Konfidensindikatorn för Stockholms län befinner sig över det historiska genomsnittet för första gången sedan inledningen av 2022.
- ❖ Konkursnivån är förhöjd. Under 2024 ökade antalet konkurser med 30 procent.
- ❖ Antalet personer berörda av varsel under 2024 uppgick till närmare 34 000 personer. Det är en ökning på 19 procent.
- ❖ Antalet sysselsatta är oförändrat på ett års sikt och sysselsättningen beräknas till 71,3 procent.
- ❖ 116 000 länsinvånare är arbetslösa. Det kan jämföras med 97 500 vid motsvarande tidpunkt 2023.
- ❖ Arbetslösheten beräknas till 8,2 procent. Bland inrikes födda ökar arbetslösheten från 4,8 till 6,1 procent.
- ❖ Vaxholm har lägst arbetslöshet och Nykvarn högst sysselsättning bland länets kommuner.

Vändning i sikte?

Om konfidensindikatorn

Konjunkturinstitutets konfidensindikator mäter den regionala konjunkturen. Värdet runt det historiska medelvärdet 100 indikerar att konjunkturläget är normalt. Värdet över 110 eller under 90 ska tolkas som att läget är mycket starkare respektive mycket svagare än normalt.

Konjunkturläget i Stockholms län bedöms under det fjärde kvartalet vara starkare (104) än det historiska genomsnittet (100) för första gången sedan första kvartalet 2022, se diagram 1.

Konfidensindikatorn för övriga riksområden visar på liknande uppgångar, vilket tyder på en geografiskt bred konjunkturuppgång. Under fjärde kvartalet beräknades indikatorn till minst 100 i sju av åtta regioner, enda undantaget var Västsverige (97).

I Stockholms län var återhämtningen inom byggindustrin påtaglig, vilket till stor del förklaras av stärkta orderstockar medan konjunkturläget i tillverkningsindustrin försvagades marginellt jämfört med det tredje kvartalet.

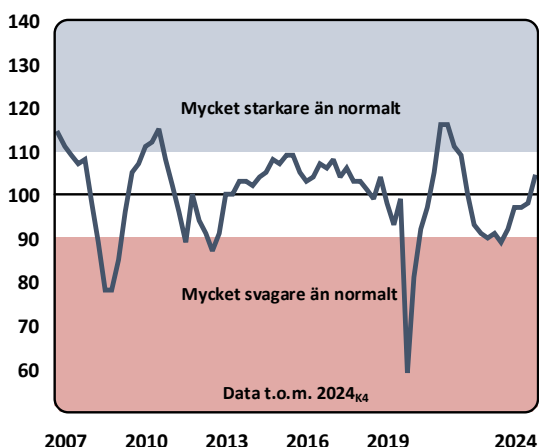

Diagram 1. Konfidensindikatorn för Stockholms län. **Källa:** Konjunkturinstitutet.

Därtill stärktes konfidensindikatorn i den för Stockholms län betydande tjänstesektorn. Indikatorn ökar med fem enheter till 104 och konjunkturen bedöms nu vara starkare än det historiska genomsnittet. Andelen företag som ser optimistiskt på efterfrågan på företagets tjänster ökade både på tre och sex månaders sikt, se diagram 2. Det tyder på starkt konjunkturläge framgent.

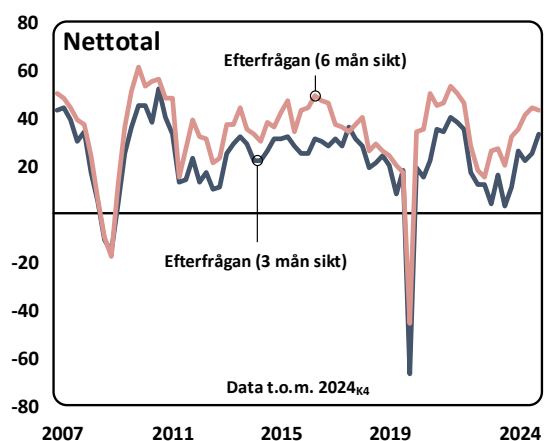

Diagram 2. Förväntad efterfrågan på företagens tjänster, netttotal. **Källa:** Konjunkturinstitutet.

Hushållen mer pessimistiska

Den nationella konjunkturbarometern¹ visar att hushållens konfidensindikator² bottnade på historiskt låga nivåer hösten 2022. Därefter ökade optimismen gradvis och nådde hösten 2024 återigen det historiska genomsnittet. Därefter har optimismen avtagit och i februari sjönk indikatorn ytterligare till 95. Nedgången förklaras främst av sänkta förväntningar på utvecklingen i svensk ekonomi under det kommande året. Hushållen uppger i lägre utsträckning än normalt att deras egen ekonomi har förbättrats de senaste tolv månaderna.

19 500 nya företag under 2024

Våren 2022 nådde nyföretagandet sin högsta nivå i Stockholms län under 2000-talet. Sedan dess har nyföretagandet minskat både successivt och påtagligt. Under 2024 startades 19 500 nya företag, vilket är 8 procent färre än

under 2023. Nyföretagandet minskade även under inledningen av 2025. I januari 2025 hade nyföretagandet – beräknat som löpande årstal – minskat med 30 procent jämfört med den högsta noteringen 2022, se diagram 3. Utvecklingen skiljer sig inte från övriga riket. Sett till enbart de tre senaste månaderna (november 2024 till januari 2025) har nyföretagandet minskat med tolv procent jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Det är mer eller mindre i nivå med nedgången i övriga storstadsregioner och riket.

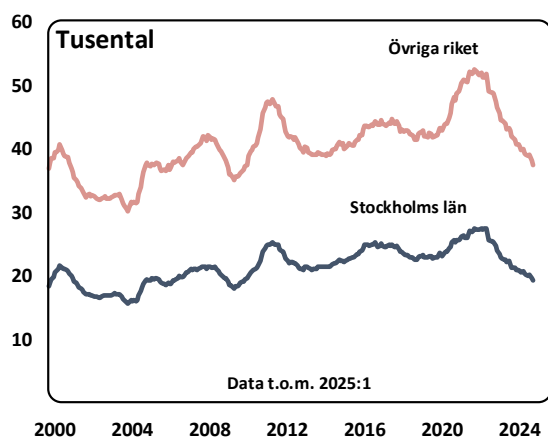

Diagram 3. Antal nystartade företag i Stockholms län och i övriga riket, löpande årstal. **Källa:** Bolagsverket.

Att det startas färre företag kan förstås få konsekvenser för sysselsättningen. En nationell undersökning visar dessutom att intresset i befolkningen för att starta eget företag minskar från 33 procent 2021 till 27 procent 2024. Det innebär att 2021 var en halv miljon fler svenskar intresserade av att starta eget än idag.³ Ett vanligt skäl till att inte förverkliga tanken om att starta eget företag är att den ekonomiska tryggheten för småföretagare upplevs vara sämre än att vara anställd.⁴

Utvecklingen av genuint nystartade företag visar en delvis annan bild

Även Tillväxtanalys redovisar statistik över nyföretagandet, men inkluderar enbart företag som är genuint nystartade. En analys av den statistiken ger en delvis annan bild kring nyföretagandet under det senaste året. Genuint nystartade avser företag som är helt nybildade eller där verksamhet har återupptagits efter att ha varit vilande i minst två år. Det innebär att företag som nyregistrerats till följd av ägarskiftet, ändring av juridisk form med mera inte ingår. Statistiken redovisas på kvartalsbasis och med viss eftersläpning, vilket innebär att statistiken täcker in till och med tredje kvartalet 2024⁵. Statistiken är över tid överensstämmande, nyföretagandet ökade under slutet av 2010-talet och fortsatte att öka under pandemins inledning för att därefter minska påtagligt. Det senaste året visar dock Tillväxtanalys data en marginell ökning av nyföretagandet medan Bolagsverkets statistik visar en fortsatt minskning, om än i inbromsande takt.

Kraftigt förhöjd konkursnivå - 4 000 konkurser under 2024

På samma vis som antalet nystartade företag minskat har antalet konkurser ökat i Stockholms län, se diagram 4.

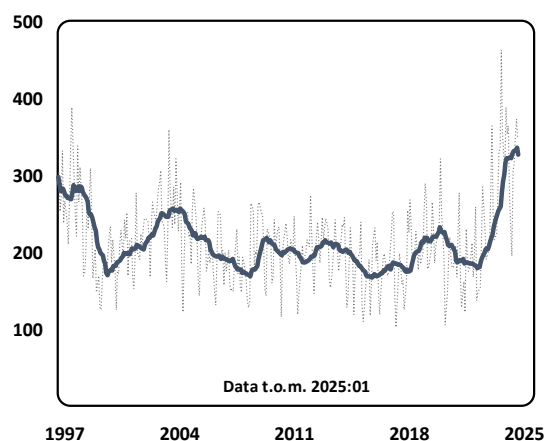

Diagram 4. Antal konkurser i Stockholms län, per månad och glidande medelvärde. **Källa:** Tillväxtanalys.

För helåret 2024 försattes drygt 4 000 företag i konkurs i Stockholms län. Det motsvarar en ökning på 30 procent jämfört med 2023. Det är i samma storleksordning som ökningen 2023 vilket innebär att antalet konkurser har ökat med 70 procent på två års sikt. Det är med marginal den kraftigast uppgången under tidsserien. Företagen som försattes i konkurs 2024 hade sammantaget drygt 10 000 anställda. Flest antal berörda anställda finns i näringsgrenarna *Finans- fastighets- och företagstjänster* följt av *Byggindustrin*, se diagram 5. Den sistnämnda näringsgrenen har däremot färre anställda bland de konkursdrabbade företagen jämfört med företagen som försattes i konkurs 2023. Sett till omsättning under 2024 var entreprenadföretaget NVBS Projekt och Odd Molly de största företagskonkurserna i Stockholms län. Flest antal anställda hade bemanningsföretagen Jelenia Resources och Athletic Work.

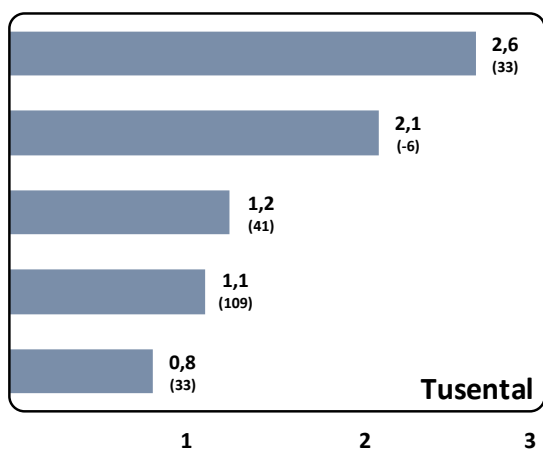

Diagram 5. Näringsgrenar med flest antal drabbade anställda bland de konkursdrabbade företagen. **Källa:** Tillväxtanalys.

I januari minskade antalet konkurser i Stockholms län jämfört med motsvarande månad 2024⁶. Under hösten 2024 minskade antalet konkursdrabbade företag marginellt under enstaka månader. Det kan eventuellt signalera att ökningstakten har växlat ned och i bästa fall att toppen är nådd.

Skatteanstånd och uppbördsförlust

Under våren 2020 infördes möjligheten för företag att söka tillfälliga betalningsanstånd för moms, arbetsgivaravgifter och avdragen skatt. Syftet var att underlätta för de företag som drabbades ekonomiskt på grund av coronakrisen och ytterst förhindra att företag försattes i konkurs. Totalt var det drygt 63 000 företag som beviljades anstånd, varav 23 000 företag i Stockholm län⁷. Flest antal företag med anstånd återfinns inom hotell och restaurang medan handeln har högst belopp.

Nationell statistik visar att en dryg fjärdedel av företagen som försattes i konkurs under 2024 har haft tillfälligt skatteanstånd⁸. Bland de större företagen är andelen högre. Om företagen inte klarar av att betala tillbaka sina skulder och i slutändan försätts i konkurs uppstår en uppbördsförlust. Vid årsskiftet hade exempelvis byggbolaget Serneke med huvudkontor i Göteborg den näst högsta anståndsskulden av alla företag. I mitten av januari försattes företaget i konkurs.

Exakt när anstånden ska betalas beror på företagens avbetalningsplaner, men generellt väntas stora inbetalningar i mars 2025. Skatteverket prognostiserar att sammantaget kommer 18–26 miljarder inte att kunna betalas tillbaka⁹.

Närmare 34 000 personer varslades om uppsägning under 2024

Lågkonjunkturer ger ofta tydliga avtryck i varselstatistiken. Den kan därför användas som en indikator på arbetsmarknadens nuläge. I diagram 6 kan två tydliga toppar urskiljas. Den första toppen inträffade under 1990-talskrisen och den andra i samband med pandemin. Under 2024 varslades 33 800 personer om uppsägning i Stockholms län, vilket är 5 300 fler än under 2023. Det är vid sidan av de två tidigare topparna den högsta nivån under tidsserien. I januari varslades drygt 2 100 personer om uppsägning. Det är i likhet med de senaste månaderna en mer eller

mindre oförändrad nivå på ett års sikt, vilket förmedlar hopp om att nivån inte kommer att stiga ytterligare.

Det som skiljer grafen för Stockholms län visavi övriga riket är bland annat att varselintensiteten var högre i Stockholms län under inledningen av 2000-talet. Den toppen härrör från IT-kraschen som – till följd av näringsgrensstrukturen – inte fördelade sig jämnt i geografin utan fick större konsekvenser i Stockholms län. Därtill var varseltoppen i samband med finanskrisen mer tydlig i övriga riket. Avslutningsvis är nuvarande varselnivå mer påtaglig i Stockholms län än i övriga riket.

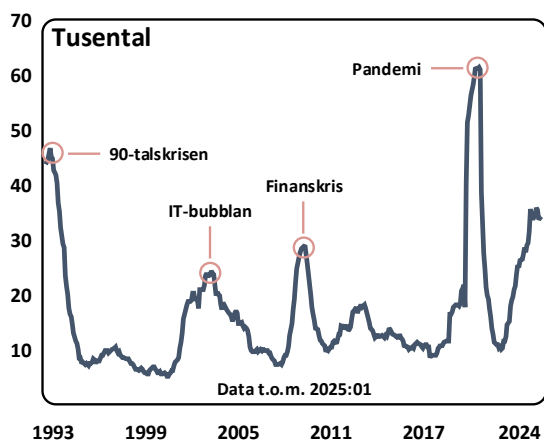

Diagram 6. Antal personer berörda av varsel i Stockholms län, löpande årstal. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

Uthyrning, fastighetsservice m.m. (SNI N), Informations- och kommunikationsverksamhet (J), och Handel (G) är de näringsgrenar i länet där flest antal personer berörda av varsel återfinns, se diagram 7. Sammantaget svarar näringsgrenarna för omkring hälften av samtliga berörda personer. Bland de näringsgrenar som redovisas i diagram 7 har antalet personer berörda av varsel ökat i samtliga utom IKT där antalet är 18 procent färre än under 2023. Störst ökning noteras för näringsgrenarna *Transport & magasinering* och *Vård & omsorg*.

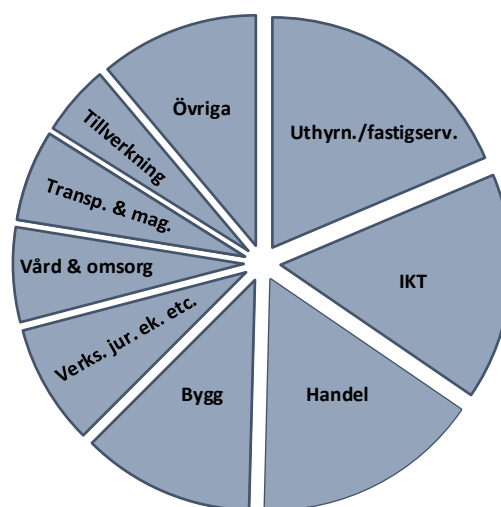

Diagram 7. Näringsgrenar med flest antal berörda av varsel, 2024. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

42 800 lediga jobb i Stockholms län

Till följd av en omläggning av statistiken kan inga tidsserier över efterfrågan på arbetskraft – mätt som antalet lediga jobb – redovisas¹⁰. Däremot kan det konstateras att det under det fjärde kvartalet fanns 124 300 lediga jobb i ekonomin som helhet. Av dessa svarade Stockholms län för 42 800 lediga jobb. Eftersom andelen (34 procent) är högre än vad arbetsmarknadsstorleken motiverar innebär det att arbetsgivarna i Stockholms län har en högre efterfrågan på arbetskraft än arbetsgivare i övriga riket. Förhållandet är giltigt även om man enbart studerar lediga jobb i näringslivet. Mönstret med högre efterfrågan i Stockholms län ligger i linje med tidigare data.

Om det uttrycks som en normaliserad variabel så uppgår antalet lediga jobb per anställning till 3,1 procent i Stockholms län, jämfört med 2,3 i riket som helhet. Av de lediga jobben i Stockholms län har drygt 29 000 omgående tillträde.

74 100 länsinvånare är skuldsatta

Efter en utdragen lågkonjunktur och ett antal turbulenta år är det allt fler länsinvånare som har svårt att få ihop sin ekonomi. Antalet skuldsatta länsinvånare (skuld hos Kronofogden) fortsätter att öka för tredje året i rad. Vid utgången av 2024 uppgick antalet skuldsatta personer till 74 100 personer, varav två tredjedelar är män, se diagram 8. Det är 2 400 fler än vid utgången av 2023.

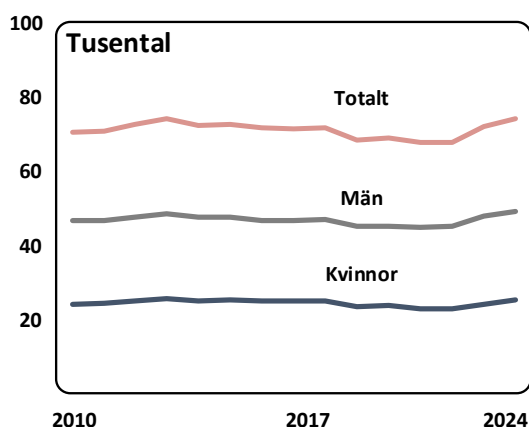

Diagram 8. Antal skuldsatta i Stockholms län. Källa: Kronofogdemyndigheten.

Sedan 2021 beräknas ökningen till 6 700 personer. Ökningen har varit kraftigast i åldersgruppen 35–44 år, se diagram 9. Ökningstakten av antal skuldsatta är däremot lägre i Stockholms län än riksgenomsnittet, både jämfört med 2023 och 2021. Det totala skuldbeloppet för länets invånare 2024 beräknas till närmare 34 miljarder kronor vilket är 19 procent mer än 2023 och motsvarar en dryg fördubbling under det senaste decenniet.

Vid sidan av ökning av antalet skuldsatta ökade även antalet vräkningar under 2024. Antalet ökade med 11 procent jämfört med 2023 och med 25 procent jämfört med 2022.

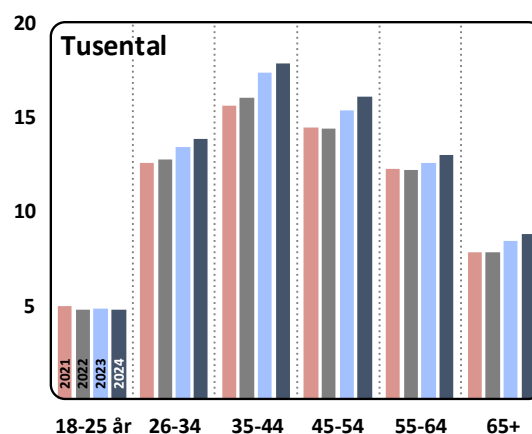

Diagram 9. Antal skuldsatta i Stockholms län per åldersgrupp. Källa: Kronofogdemyndigheten.

Andelen skuldsatta skiljer sig mellan länets kommuner. De inomregionala skillnaderna är påtagliga. I länet är 38 per 1 000 invånare (18 år eller äldre) skuldsatta. I Sigtuna och Botkyrka är 64 per 1 000 invånare skuldsatta jämfört med 12 per 1 000 invånare i Danderyd. Sedan 2021 när antalet skuldsatta personer låg på den lägsta nivån under tidsserien har andelen skuldsatta ökat i nästintill alla länets kommuner. Ökningen har varit mest påtaglig i Sigtuna följt av Upplands-Bro och Nynäshamn.

18 500 fler invånare, men inte till följd av inflyttning från andra län

Under 2000-talet har Stockholm varit en av Europas snabbast växande storstadsregioner och befolkningen har ökat med 670 000 till knappt 2 500 000 invånare. Den kraftiga befolkningsutvecklingen har drivit på tillväxten och sysselsättningen. De senaste åren har befolkningsökningen däremot varit mer blygsam och under 2024 ökade befolkningen med 18 500 personer. Det är visserligen mer än 2023 men ungefär hälften av den genomsnittliga befolkningsökningen under 2010-talet.

Fortsatt fler som flyttar från snarare än till länet

Inrikes flyttnetto har under överskådlig tid inte varit den drivande komponenten i befolkningsökningen, men är en intressant delmängd eftersom den delvis fångar in den regionala attraktiviteten. Exempelvis antas en god arbetsmarknad fungera som en magnet och locka till sig invånare från andra delar av Sverige. Utvecklingen under de senaste åren har dock varit dystert, fler har flyttat ut från länet till övriga riket än omvänt. Det är en indikation på att länets attraktion som boenderegion har minskat. Den summerade nettoutflyttningen under 2020–2024 uppgår till drygt 21 000 personer. Långsiktigt är ett uthålligt negativt inrikes flyttnetto knappast förenligt med länets roll (och bild) som rikets tillväxtmotor. Viss ljusning går att ana. Trenden på senare tid visar att underskottet minskar och för 2024 var flyttnettot -500 personer, se diagram 10. Så litet har flyttnettot inte varit sedan sommaren 2019.

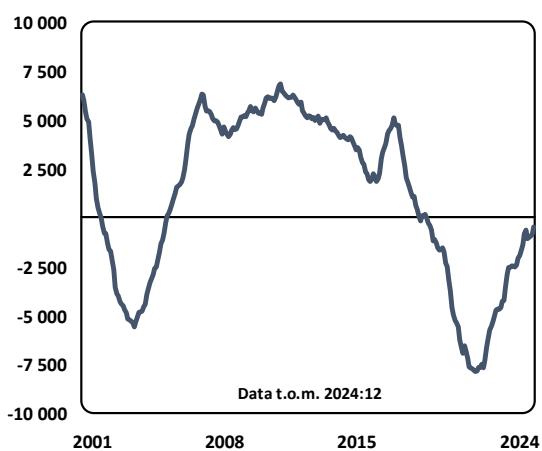

Diagram 10. Inrikes flyttnetto i Stockholms län, löpande årstal. **Källa:** SCB.

Samtidigt innebär ett byte av bostadsregion inte nödvändigtvis att man lämnar den regionala arbetsmarknaden. Exempelvis har antalet inpendlare ökat mer än antalet utpendlare under samma period, vilket tyder på att den så kallade funktionella arbetsmarknadsregionen har utvidgats. Det ligger nära till hands att anta att möjligheterna

till att åtminstone delvis kunna arbeta på distans har drivit på utvecklingen.

Utvecklingen på den regionala arbetsmarknaden

I detta avsnitt presenteras utvecklingen och nuläget på arbetsmarknaden. När det gäller uppgifter på länsnivå används den officiella arbetsmarknadsstatistiken (AKU) från Statistiska Centralbyrån (SCB). AKU är en urvalsundersökning. Därtill refereras det till enstaka uppgifter från BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus). Avslutningsvis ges en kortfattad bild kring läget på kommunnivå genom Arbetsförmedlingens statistik. Arbetsförmedlingens statistik bör inte jämföras med den som tillhandahålls via SCB. Om inte annat anges avser AKU-statistiken Stockholms län under fjärde kvartalet 2024. Förändring på ett års sikt är således utvecklingen jämfört med fjärde kvartalet 2023.

Definitioner

Arbetskraft, sysselsättning, och arbetslöshet är tre makrovariabler med vilka utvecklingen på arbetsmarknaden kan beskrivas. När man analyserar utvecklingen på arbetsmarknaden är det avgörande att känna till hur begreppen definieras och hur förändringar ska tolkas.

Arbetskraften – summan av antalet sysselsatta och arbetslösa. Arbetskraftsdeltagandet är arbetskraften i förhållande till befolkningen i åldersgruppen 15–74 år (SCB).

Andelen sysselsatta – beräknas som antalet sysselsatta i förhållande till befolkningen, 15–74 år (SCB).

Andelen arbetslösa – beräknas som antalet arbetslösa i förhållande till arbetskraften, 15–74 år (SCB).

Det innebär bland annat att både sysselsättningen och arbetslösheten kan öka om fler söker sig till arbetsmarknaden. Det betyder också att en grupp med högt arbetskraftsdeltagande kan ha både högre sysselsättning och arbetslöshet, än andra grupper.

Med tanke på utvecklingen av arbetsmarknadsstatistiken som sker inom SCB kan det finnas anledning att framgent övergå till att presentera utvecklingen genom BAS snarare än AKU. Tidserierna är kortare och publiceras med en månads längre eftersläpning än AKU.

Oförändrat antal sysselsatta

Den genomsnittliga årliga sysselsättningstillväxten i Stockholms län sedan 2005 beräknas till knappt 20 000 personer. Under de senaste åren har länet inte nått upp till den nivån. Sysselsättningen har snarare till och med minskat trendmässigt. Vid utgången av fjärde kvartalet uppgick antalet sysselsatta till 1 300 000 personer. Det innebär att på ett års sikt är antalet sysselsatta i Stockholms län mer eller mindre oförändrat, se diagram 11. Vid sidan av AKU visar även BAS (Befolkningens arbetsmarknadsstatus) på oförändrat antal sysselsatta på ett års sikt.

Den skattade utvecklingen har därmed varit lägre än det historiska genomsnittet under drygt två år, men diskrepansen är mindre nu än under förra vintern. En optimistisk tolkning är därmed att sysselsättningstrenden har passerat botten.

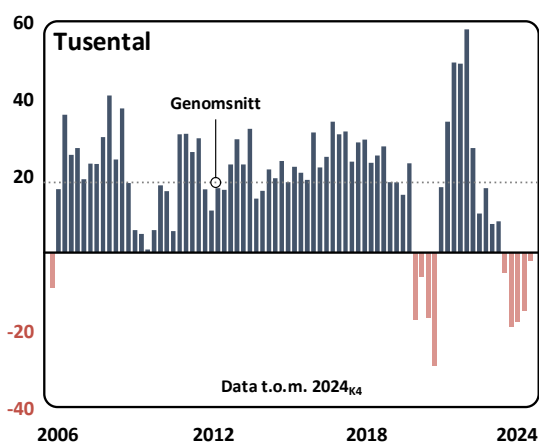

Diagram 11. Förändring antal sysselsatta på ett års sikt. **Källa:** SCB/AKU.

I övriga riket minskar det skattade antalet sysselsatta, men förändringen är inte signifikant. I Skåne minskar däremot antalet sysselsatta med omkring 26 000 personer på ett års sikt. I Västra Götaland minskar det skattade antalet sysselsatta med drygt 17 000 personer. I några län (Östergötland och Kalmar) kan positiva signifikanta sysselsättningsförändringar noteras.

De senaste åren har varit turbulenta och Stockholms län bedöms ligga under sin sysselsättningspotential. Att länet inte når upp till sin potential har flera orsaker. Den tidigare starka befolkningstillväxten stannade av under inledningen av under 2020-talet och arbetslösheten ökade på bred front i samband med pandemin och när restriktionerna för att minska smittspridningen infördes. Andra händelser av betydelse är till exempel tilltagande geopolitisk oro, tidsvisa störningar i de globala leveranskedjorna och inte minst hög inflation och branta räntehöjningar. Sammantaget har händelserna haft stor påverkan på arbetsmarknadens utveckling. Om utvecklingen 2020–2024 hade följt trenden 2005–2019 hade omkring 70 000 fler ha varit sysselsatta i Stockholms län idag.

95 000 personer är undersysselsatta

Antalet undersysselsatta – det vill säga personer som både vill och kan arbeta mer än vad de faktiskt gör – ökar trendmässigt, se diagram 12. Under det fjärde kvartalet räknas antalet till 95 000 personer. Det är 10 000 fler än vid motsvarande tillfälle 2023 och 20 000 fler än 2022. Det skattade antalet ligger därmed strax över nivån under pandemin, vilket då var tidsseriens högsta antal. Den antalsmässiga fördelningen mellan kvinnor och män är jämn.

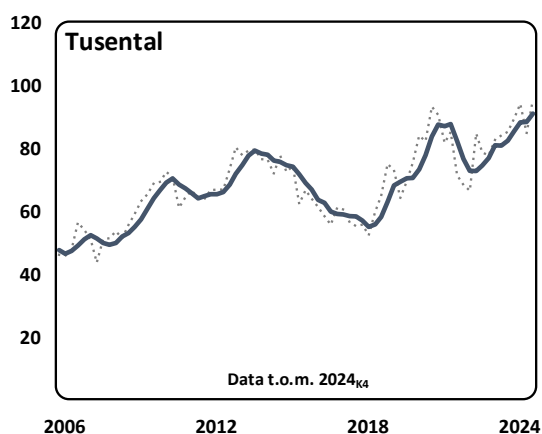

Diagram 12. Antal undersysselsatta i Stockholms län. **Källa:** SCB/AKU.

Undersysselsatta utgör tillsammans med arbetslösa och latent arbetssökande ett outnyttjat arbetskraftsutbud. Enkelt uttryckt erbjuder grupperna ett utbud av timmar som inte finner efterfrågan. Genom att tillämpa nationella kvoter på hur många timmar som de tre grupperna erbjuder kan det regionala outnyttjade arbetskraftsutbudet approximeras. Genom denna metod beräknas det outnyttjade utbudet till 5,8 miljoner timmar under det fjärde kvartalet. Arbetslösa svarar för en majoritet av de outnyttjade timmarna. Antalet kan sättas i relation till de 41 miljoner timmar som de sysselsatta arbetade (inklusive de timmar som undersysselsatta arbetade) under referensveckan, se diagram 13. Timmarna motsvarar omkring 145 000 heltidsarbeten.

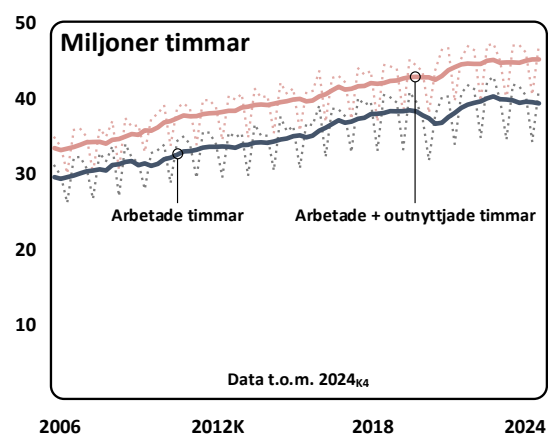

Diagram 13. Antal arbetade timmar i Stockholms län. **Källa:** SCB/AKU/Länsstyrelsens bearbetning.

Tidsbegränsat anställda

Bruttonationalprodukt (BNP) betraktas generellt som det mest tillförlitliga konjunkturmåttet. Sedan några år presenteras måttet på månadsbasis (BNP-indikatorn), även om det sker via ett mer begränsat och preliminärt underlag än de ordinarie kvartalsvisa redovisningarna.

Den regionala motsvarigheten bruttoregionprodukt (BRP) presenteras däremot bara på årsbasis och ett år efter referensperioden. Det är därför inte användbart för att mäta det aktuella konjunkturläget. I stället får centrala arbetsmarknadsindikatorer såsom arbetslöshet, sysselsättning och arbetade timmar användas för att bedöma det aktuella regionala konjunkturläget. Överlag har dessa en eftersläpning mot BNP/BRP, det vill säga att tecken på konjunkturvändning kommer en tid efter att BNP redan har vänt. En indikator som – åtminstone teoretiskt – har mindre eftersläpning är utvecklingen av antalet med tidsbegränsad anställning. Utvecklingen av antalet med tidsbegränsad anställning pekar emellertid inte på att någon påtaglig vändning ligger i korten, vare sig i Stockholms län eller i övriga riket, se diagram 14.

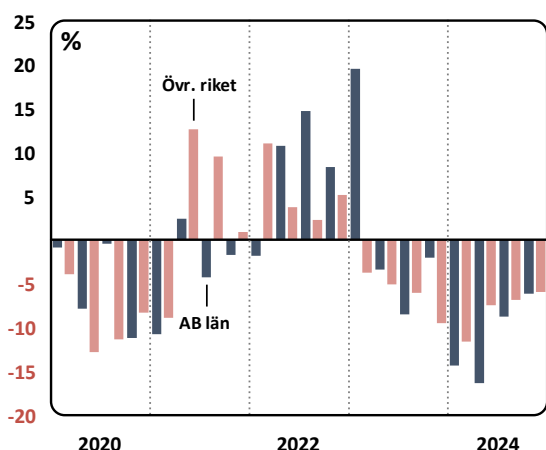

Diagram 14. Antal tidsbegränsat anställda i Stockholms län. **Källa:** SCB/AKU.

71,3 procent sysselsatta

Sysselsättningen uttryckt som andel av befolkningen (15–74 år) beräknas till 71,3 procent. Det kan jämföras med 71,9 procent under det fjärde kvartalet 2023, se diagram 15. Om unga (15–19 år) och äldre (65–74 år) exkluderas blir sysselsättningen i den mer sysselsättningsintensiva åldersgruppen 20–64 år närmare 83 procent. För män (15–74 år) är sysselsättningen till 72,7 och för kvinnor 69,8 procent. Den skattade skillnaden mellan könen är lägre än genomsnittet under tidsserien.

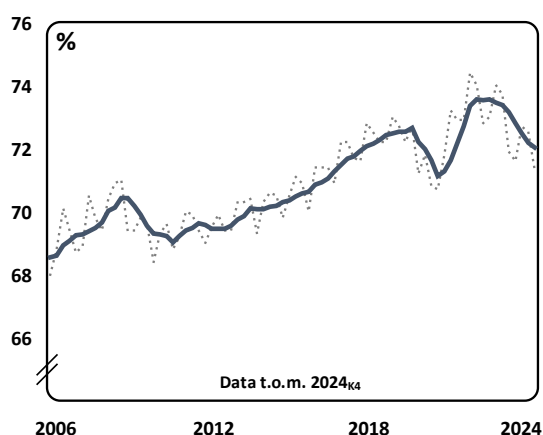

Diagram 15. Andel sysselsatta (15–74 år) i Stockholms län. **Källa:** SCB/AKU.

I Stockholm stad minskar sysselsättningen med 2,7 procentenheter till 72,5 procent. Utvecklingen är även negativ i Göteborg där antalet sysselsatta minskar med drygt 16 000 personer motsvarande fyra procentenheter till 66,8 procent.

116 000 arbetslösa länsinvånare

Antalet arbetslösa i Stockholms län beräknas till drygt 116 000 personer, varav en tredjedel är heltidsstuderande. Det kan jämföras med 97 500 vid motsvarande tidpunkt 2023, se diagram 16. Av dessa är 61 000 kvinnor och 55 000 män. Det är ingen signifikant förändring på kvartalsnivå, men däremot sett till helåret. Sett till hela år är ökningstakten i nivå med ökningen i samband med finanskrisen, men fortfarande lägre än uppgången 2021.

BAS: Fler arbetslösa

Enligt Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) ökar antalet arbetslösa (20–64 år) med 8 300 personer på ett års sikt. Ökningen är jämnt fördelat mellan kvinnor och män.

I Skåne och Västra Götaland är antalet arbetslösa mer eller mindre oförändrat och räknas till drygt 70 000 respektive 74 000 personer.

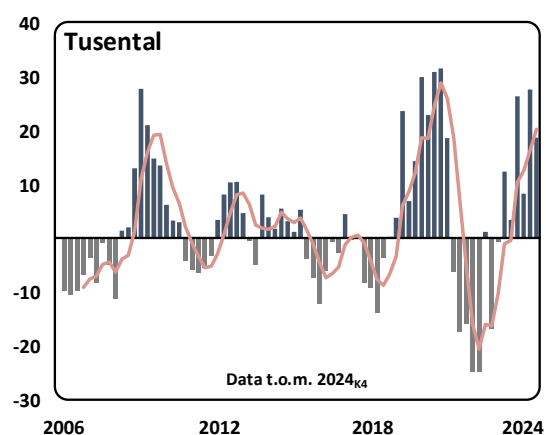

Diagram 16. Förändring antal arbetslösa i Stockholms län på ett års sikt. **Källa:** SCB/AKU.

Av de arbetslösa är drygt 37 000 personer heltidsstuderande och den genomsnittliga arbetslöshetsperioden beräknas till omkring 30 veckor. Bland yngre (15–24 år) är perioden kortare, omkring sju veckor.

8,2 procents arbetslöshet

Uttryckt i förhållande till arbetskraften (15–74 år) beräknas arbetslösheten till 8,2 procent i Stockholms län under det fjärde kvartalet, vilket är en historiskt hög nivå, se diagram 17. Det kan jämföras med 7 procent vid motsvarande tidpunkt 2024. Bland kvinnor är arbetslösheten 8,8 procent, jämfört med 7,6 procent bland män.

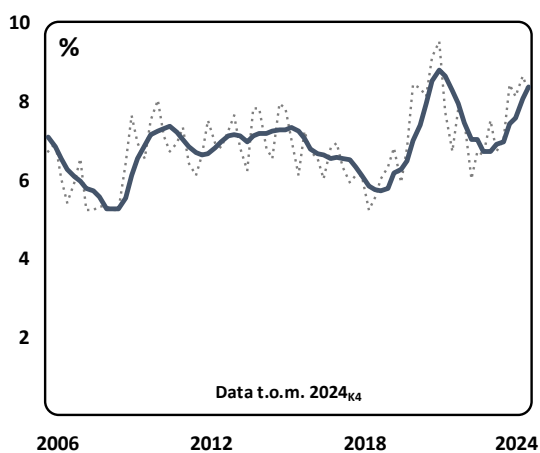

Diagram 17. Andel arbetslösa i Stockholms län. Källa: SCB/AKU.

I riket som helhet beräknas arbetslöshet till 7,8 procent. Sverige (och Stockholm) har därmed en hög arbetslöshet i förhållande till övriga EU. En förklaring till den höga arbetslösheten är den höga andelen som deltar i arbetskraften. Det betyder helt enkelt att det är många som arbetar eller vill arbeta. Grupper med svag konkurrensförmåga på arbetsmarknaden deltar i arbetskraften i större utsträckning än i många andra länder, vilket bidrar till en högre arbetslöshetsnivå. Den övergripande trenden är att arbetslösheten i Stockholm och Sverige under de senaste decennierna blivit alltmer koncentrerad till grupper med svag förankring

på arbetsmarknaden (se även avsnittet om arbetslöshet bland länets kommuner nedan).

Ökad arbetslöshet bland inrikes födda

Arbetslösheten är dubbelt så hög bland utrikes födda (12,5 procent) jämfört med inrikes födda, se diagram 18. Det är däremot inom gruppen inrikes födda som en signifikant ökning på ett års sikt kan noteras. Arbetslösheten inom gruppen ökar från 4,8 till 6,1 procent. Det är den högst skattade arbetslösheten under tidsserien. I övriga riket beräknas arbetslösheten bland inrikes födda till 4,8 och bland utrikes födda till 16,7 procent. I arbetskraften som helhet är arbetslösheten 7,6 procent.

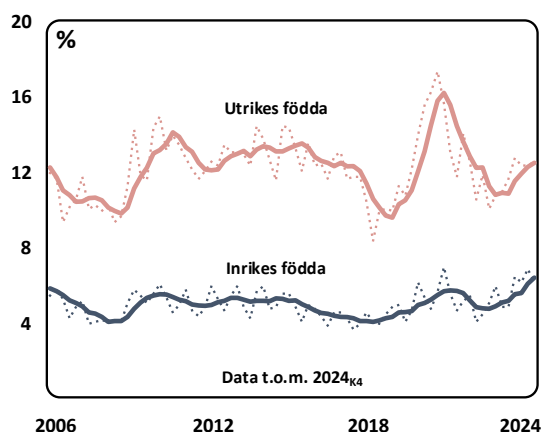

Diagram 18. Arbetslösheten bland inrikes och utrikes födda, löpande årstal. Källa: SCB/AKU.

24 procents arbetslöshet bland unga

Ungdomsarbetslösheten (15–24 år) har ökat trendmässigt under de senaste åren. På ett års sikt är förändringen dock inte signifikant. Under det fjärde kvartalet uppgick arbetslösheten till knappt 24 procent. Det är ungefär i nivå med övriga riket. Ungdomsarbetslösheten är i ett europeiskt perspektiv generellt sett hög i Sverige. I december 2024 var arbetslösheten lägst i Tyskland. Länderna med högst ungdomsarbetslöshet är Spanien, Rumänien och Sverige. Gemensamt för samtliga länder är att ungdomsarbetslösheten generellt är

högre än arbetslösheten i andra åldersgrupper.

Samtidigt bör arbetslöshetsnivån bland ungdomar inte jämföras rakt av med andra åldersgrupper. En kraftig majoritet av arbetslösa är heltidsstuderande. Under det fjärde kvartalet var antalet arbetslösa ungdomar 34 000 i Stockholms län. Av dessa var 25 000 (75 procent) heltidsstuderande. Unga som ofta rör sig mellan utbildningssystemet och arbetsmarknaden har betydligt fler men kortare arbetslöshetsperioder än andra åldersgrupper. Under det fjärde kvartalet beräknas längden till knappt 7 veckor. I åldersgruppen 25–74 år var genomsnittet 39 veckor.

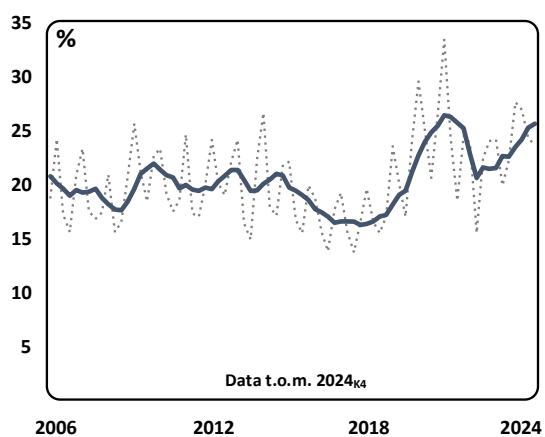

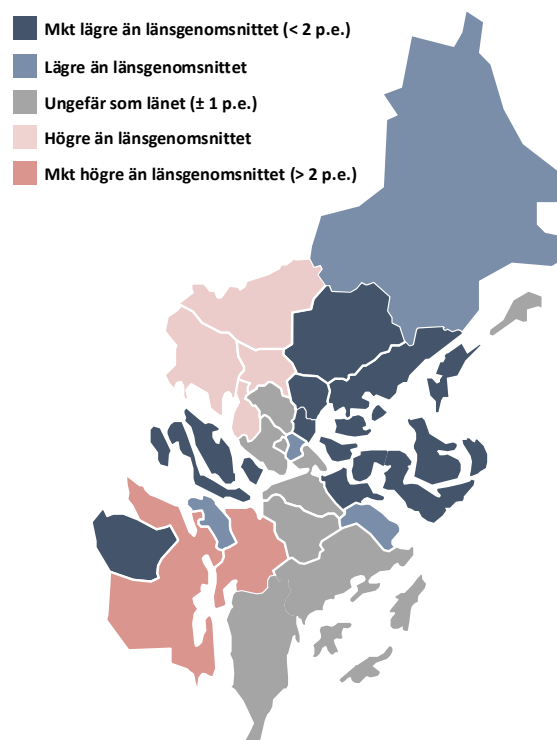
Diagram 19. Arbetslösheten bland unga (15–24 år) i Stockholms län. **Källa:** SCB/AKU.

Arbetslöshet och sysselsättning i länets kommuner

De uppgifter som anges under detta avsnitt ska inte sammanblandas med de mått och definitioner som återgetts ovan. Uppgifterna är hämtade från Arbetsförmedlingen och avser inskrivna arbetslösa i förhållande till en registerbaserad arbetskraft. Inskrivna arbetslösa (benämns som arbetslös nedan) består av öppet arbetslösa och personer i program.

Arbetsförmedlingens mått över arbetslösheten (16–65 år) pekar på en fortsatt stigande trend. I januari uppgick arbetslösheten till 7,2 procent vilket är 0,6 procentenheter högre än vid motsvarande tidpunkt föregående år. Nivån är därmed identiskt med nivån i övriga riket där arbetslösheten under det senast året har ökat i något långsammare takt (0,4 procentenheter).

Arbetslösheten är lägst i Vaxholm (3,7 procent) följt av Ekerö (3,9) medan det omvända gäller för Södertälje (11,6) och Botkyrka (11,1). Vaxholm är den enda kommunen där arbetslösheten minskat under det senaste året (-0,4 procentenheter). Norrtälje har oförändrad arbetslöshetsnivå. I Upplands Bro och Järfälla har arbetslösheten ökat med 1,2 respektive 1 procentenhet. 12 kommuner i länet har en högre arbetslöshet än riksgenomsnittet. Det står i kontrast till hur det förhöll sig under stora delar av 2010-talet där bara en handfull kommuner hade en högre arbetslöshet än riksgenomsnittet.

Figur 1. Arbetslösheten i länets kommuner i januari, klassindelad. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

Minskad sysselsättning i samtliga länets kommuner

På ett års sikt minskar sysselsättningen i alla länets 26 kommuner, enligt BAS. Påtagligast är minskningen i Södertälje och Sigtuna där sysselsättningsgraden minskar med en procentenhet. I Sundbyberg är tillbakagången mer blygsam, 0,1 procentenheter. Nykvarn har alltså den högsta sysselsättningen bland länets kommuner.

I övriga riket minskar sysselsättningen i drygt 70 procent av kommunerna. Den mest gynnsamma utvecklingen har Haparanda och Övertorneå, båda belägna i Norrbotten. Där ökar sysselsättningen med 1,7 respektive 1,5 procentenheter på ett års sikt. Samtidigt är de absoluta talen blygsamma. I Haparanda ökar antalet sysselsatta med 66 personer medan antalet i Övertorneå faktiskt minskar med 20 personer. Men, eftersom befolkningen minskar i ännu högre utsträckning påverkas

sysselsättningsgraden positivt. Det kan exempelvis kontrasteras med Järfälla där antalet sysselsatta på ett års sikt ökar med drygt 1 000 personer. Samtidigt ökar befolkningen med det dubbla, vilket inverkar negativt på sysselsättningsgraden.

Utvecklingen av antal arbetslösa i länets kommuner sedan 2006

Enligt Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik har antalet arbetslösa sedan 2006 ökat påtagligt i samtliga länets kommuner. I länet som helhet har antalet ökat från drygt 50 000 till drygt 87 000 personer. Det motsvarar en ökning på 72 procent vilket är påtagligt högre än befolkningsökningen. I det följande är det den antalsmässiga utvecklingen på årsbasis som beskrivs. Inledningsvis bör det dock slås fast att länets kommuner har en högre arbetslöshet – uttryckt i förhållande till arbetskraften/befolkningen – 2024 jämfört med 2006.

En övergripande slutsats när man studerar utvecklingen i de 26 kommunerna är att antalet arbetslösa minskade fram till finanskrisen för att därefter öka kraftigt. Efter att effekterna av konjunktur nedgången klingat av rörde sig antalet arbetslösa i sidled för att återigen öka kraftigt i samband med pandemin. Därefter minskade antalet arbetslösa, men under de senaste två åren har arbetslösheten ökat trendmässigt i kommunerna. Det övergripande mönstret följer med andra ord Arbetskraftsundersökningarnas (AKU) regionala beskrivning av utvecklingen.

För de allra flesta kommunerna var antalet arbetslösa högst under 2020 eller 2021, det vill säga i samband med pandemin och de restriktioner som infördes för att minska smittspridningen. I Södertälje kommun var däremot antalet arbetslösa flest under 2015. Antalet arbetslösa har därefter minskat med 18 procent. Det är bara i Ekerö (26 procent)

och Sigtuna (19 procent) som antalet arbetslösa minskat i högre utsträckning från sin toppnivå än i Södertälje fram till 2024. I två kommuner – Upplands Bro och Täby – nådde antalet arbetslösa sin topp under föregående år.

I vissa kommuner – till exempel Sigtuna och Sundbyberg – har antalet arbetslösa mer än fördubblats sedan 2006. Dessa två kommuner har också haft en kraftigare befolkningsutveckling än länsgenomsnittet. Eftersom pandemin och restriktionerna innebar att Arlanda flygplats mer eller mindre stängde ned blev effekterna på den lokala arbetsmarknaden i Sigtuna kraftfulla. Få av Sveriges kommuner hade en lika kraftig ökningstakt av antalet arbetslöshet som Sigtuna. Antalet arbetslösa har därefter minskat påtagligt (se ovan), men kommunen har fortfarande en högre ökningstakt av antalet arbetslösa än länsgenomsnittet.

I Upplands Bro, som också har haft en hög befolkningstillväxt, har antalet arbetslösa nästintill tredubblats sedan 2006. Omvänt har kommuner med låg befolkningsökning en lägre ökning i antalet arbetslösa. Men att enbart se till befolkningsförändringar förklarar inte utvecklingen i antalet arbetslösa. Uttryckt som andelen av arbetskraften är arbetslösheten högre 2024 än 2006. (Källa, mått).

Norrtälje är den kommun där antalet arbetslösa har ökat i minst utsträckning (39 procent). Därefter följer ett antal kommuner såsom Värmdö, Ekerö, Danderyd, Vaxholm och Nacka där antalet ökat med drygt 50 procent sedan 2006.

Diagram 20. Utveckling av antal arbetslösa i länets kommuner, 2006–2024. Källa: Arbetsförmedlingen.

Andelen långtidsarbetslösa har ökat sedan 2006

Vid sidan av att antalet arbetslösa har ökat i samtliga kommuner har sammansättningen förändrats. Ett sätt att studera detta är att analysera utveckling av antalet arbetslösa med svag konkurrensförmåga. Kategoriseringen har definierats av Arbetsförmedlingen och omfattar grupper vilka i genomsnitt löper risk för längre tider utan arbete. Dit räknas personer som saknar gymnasial utbildning, personer födda utanför Europa, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga samt äldre arbetslösa i ålder 55+ år. Inom grupperna finns både individer som står mycket långt från arbetsmarknaden, och individer som har goda förutsättningar att få arbete. 2006 svarade gruppen för 57 procent av samtliga arbetslösa. 2024 hade andelen ökat till 70 procent. Annorlunda uttryckt har antalet arbetslösa med svag konkurrensförmåga ökat med 112 procent sedan 2006. Arbetslösa som inte tillhör någon av grupperna har ökat med strax under 20 procent.

Grupper med svag konkurrensförmåga är också överrepresenterade bland långtidsarbetslösa definierat som två år utan arbete. Sammantaget uppgick antalet långtidsarbetslösa till 19 100 personer i Stockholms län under 2024. Det är närmare sex gånger fler än 2006. Bland de långtidsarbetslösa tillhörde 87 procent någon av grupperna med svag konkurrensförmåga.

22 procent av de arbetslösa är långtidsarbetslösa

Uttryckt som andel av samtliga arbetslösa har andelen långtidsarbetslösa ökade från sex till 27 procent 2022. Därefter har både antalet och andelen långtidsarbetslösa minskat. År 2024 beräknas andelen till 22 procent, vilket är i nivå med genomsnittet i övriga riket.

21 av länets kommuner hade den högsta andelen långtidsarbetslösa just år 2022. För tre norrortskommuner (Österåker, Vallentuna och Vaxholm) var andelen som högst 2023 och för Nykvarn var andelen som högst 2018 och för Upplands Bro 2015. Att andelen var som högst 2022 förklaras i viss utsträckning av att många blev arbetslösa i samband med pandemin 2020, även om nedgången på arbetsmarknaden kunde skönjas redan 2019. Det stora inflödet i arbetslöshet 2020 förklarar också varför andelen långtidsarbetslösa var förhållandevis lågt (16 procent) detta år.

Täby har lägst andel långtidsarbetslösa i länet, knappt 15 procent följt av Solna (15) och Nykvarn (16). I Botkyrka och Södertälje är andelen 28 respektive 27 procent, vilket är högst bland länets kommuner.

I 24 kommuner är kvinnor i majoritet bland de långtidsarbetslösa. I länet som helhet beräknas andelen till 56 procent.

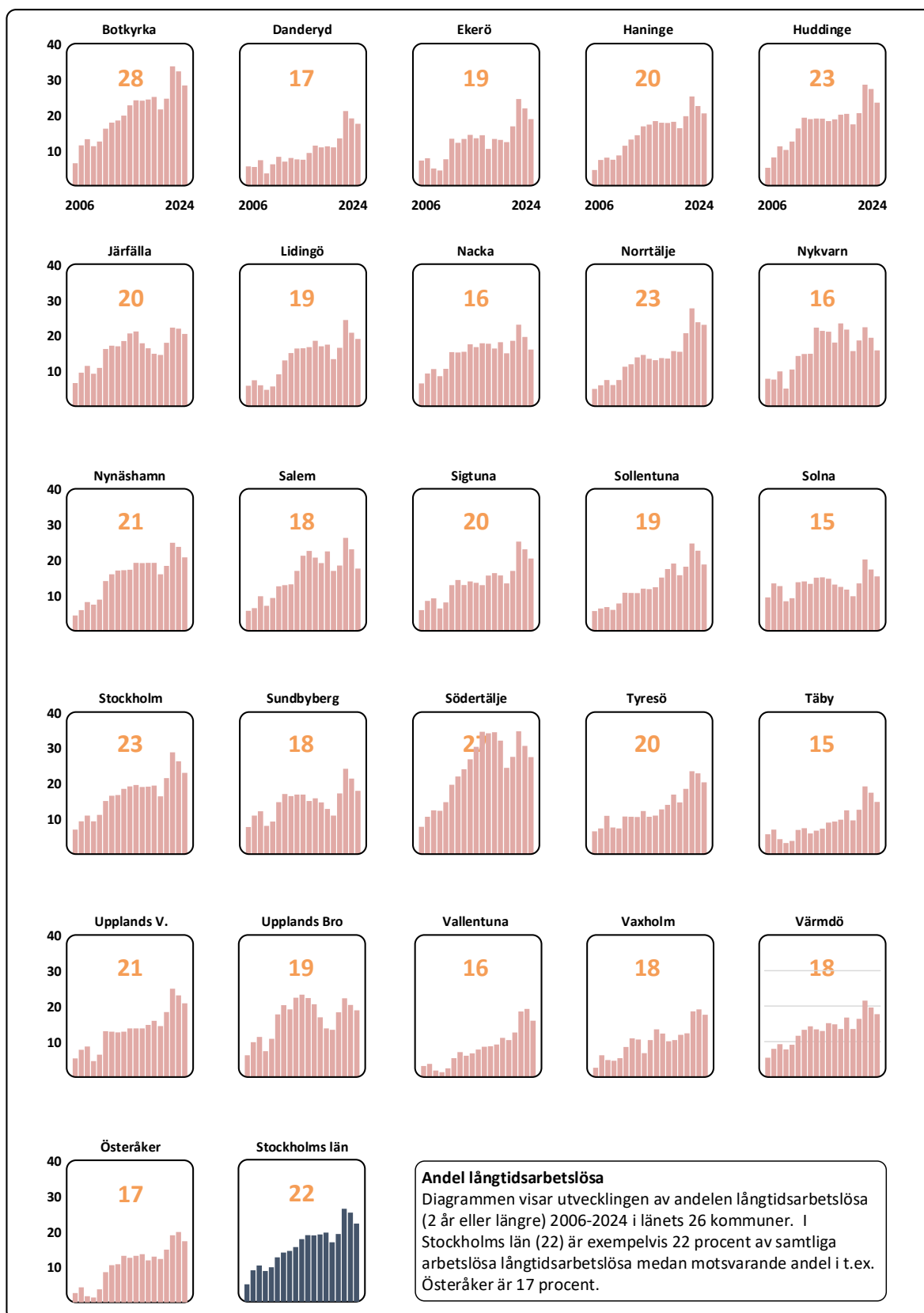

Diagram 21. Utveckling andelen långtidsarbetslösa i länets kommuner, 2006–2024. Källa: Arbetsförmedlingen.

1 Konjunkturbarometern, februari 2025 (Konjunkturinstitutet)

2 Hushållens konfidensindikator beräknas som ett genomsnitt av nettotalen för de fyra frågorna om den egna och svenska ekonomin, i nuläget respektive tolv månader framåt, samt frågan om det är förmånligt att köpa kapitalvaror nu.

3 Ny undersökning: Färre svenskar drömmer om att starta företag, Visma (2024)

4 Trenden bruten: Nytt ras för nyföretagandet, Visma Spcs, länk

5 Statistik för fjärde kvartalet presenteras under andra halvan av mars.

⁶ Statistik från CreditSafe visar att antalet konkurser även minskar marginellt under februari, men nivån är alltså högt.

7 Skatteverket (2025:02) - "Tillfälligt anstånd med skattebetalning"

8 CreditSafe Pressmeddelande – "Rekordmånga konkurser under 2024 – över 10 000 aktiebolag gick omkull"

9 Skatteverket (2025:02) - "Tillfälligt anstånd med skattebetalning"

10 Statistiken avser LOR (Lediga jobb och rekryteringsbehov). Det föreligger några stora skillnader mellan undersökningsdesignen i LOR och den som användes i KV – den undersökning som fram till och med första kvartalet 2024 låg till grund för officiell statistik avseende lediga jobb. Skillnaderna bedöms vara så stora att försiktighet bör iaktas vid jämförelser över tid, varför inga förändringsskattningar redovisas i nuläget. Eftersom det finns säsongvariationer sker heller inga jämförelser med närmast föregående kvartal.

Kontaktuppgifter

Per Bark, analyschef

Länsledningens kansli

Epost, per.bark@lansstyrelsen.se

Tfn, 010-223 12 30